Deltaplan herstel Biodiversiteit

Platform Samenwerkende Nationale Parken 27 juni 2019

Ben Haarman
Voorzitter LTO Noord, regio Oost
Portefeuillehouder Natuur & Landschapsontwikkeling LTO NL
Agrarisch ondernemer

Deltaplan Biodiversiteitsherstel

In actie voor een rijker Nederland

SAMEN VOOR BIODIVERSITEIT

De Kwartiermakers

Agrifirm, BoerenNatuur, Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, Duurzame Zuivelketen, LTO Nederland, Natuur en Milieufederaties, Naturalis Biodiversity Center, Natuurmonumenten,
Netherlands Ecological Research Network (NERN), Rabobank, Stichting Veldleeuwerik, De Vlinderstichting en Wereld Natuur Fonds

Uitgangspunten

- **Droombeeld 2030 -** een florerende delta voor mens en natuur.
- **Bending the curve -** biodiversiteitsverlies ombuigen naar herstel.
- **Omdenken -** prestaties die biodiversiteit herstellen verbinden met maatschappelijke én financiële waardering.
- **Grondgebruikers** verbinden met partijen die kunnen sturen op succes.
- **Doen-leren-beter doen** door monitoring & meten van succes.

3 werkroutes

- Natuur
- Landbouw
- Openbare Ruimte

Samen 90% van het Nederlandse oppervlak

Vijf succesfactoren

- Draagvlak en gedeelde waarden
- Verdienmodellen
- Stimulerende en coherente wet- en regelgeving
- Kennis, innovatie en educatie
- Samenwerken op gebiedsniveau

Verdienmodellen

Stimuleren en waarderen via KPI’s

- KPI’s geven grondgebruikers inzicht in prestaties die bijdragen aan biodiversiteitsherstel.
- Integrale set van KPI’s als basis voor belonen, faciliteren en waarderen van grondgebruikers.
- Door eenduidig meten van prestaties is stapeling van beloning mogelijk.

Monitoring & meten van succes

Meer inzicht nodig in relatie tussen biodiversiteitstrends en wat grondgebruikers (kunnen) doen om biodiversiteit te herstellen.

- Aansluiten bij bestaande initiatieven en uitbouwen waar nodig.
- Living labs voor doen-leren-beter doen.

Van doelen naar commitments

Doelen per route: onze stippen op de horizon voor 2030

- **Smart-geformuleerde ambities** als mijlpalen tot 2030
  - **Commitments** van de Kwartiermakers als start van de beweging

Deltaplan – route landbouw

- Het **CBL** stimuleert vanaf 2019 haar leden bij te dragen aan een betere positie voor boeren en tuinders die aantoonbaar bijdragen aan biodiversiteitsherstel.
- **Agrifirm** ontwikkelt vanaf 2019 specifieke producten en diensten die de implementatie van maatregelen voor biodiversiteitsherstel in de melkveehouderij en akkerbouw bevorderen.
- De provinciale **Natuur en Milieufederaties** dragen vanaf 2019 bij aan het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen voor natuur en landbouw via 6 provinciale Koolstofbanken en 3 provinciale Grondbanken.
- Vanaf 2020 kan de Biodiversiteitsmonitor door **zuivelondernemingen** ingezet worden om de resultaten op het gebied van biodiversiteit te meten om hen te stimuleren richting een netto positieve impact op biodiversiteit.
- Vanaf 2020 draagt **Stichting Veldleeuwerik** via kennisontwikkeling en de ontwikkeling van monitoring en een dashboard bij aan een beter inzicht in de biodiversiteitsprestaties en verbetermogelijkheden bij 75% van de aangesloten akkerbouwers.
- Vanaf 2021 beloont de **Rabobank** boeren voor hun biodiversiteitsprestaties via een rentekorting op nieuwe en bestaande leningen.
- In 2021 heeft het **Wereld Natuur Fonds** minimaal vijf partijen bereid gevonden boeren te belonen en waarderen voor hun biodiversiteitsprestaties.
- In 2021 heeft **Natuurmonumenten** haar pachtregels zodanig aangepast dat bevordering van biodiversiteit nog meer uitgangspunt is in alle nieuw af te sluiten contracten.

Deltaplan – route openbare ruimte

- **Naturalis, NIOO-KNAW en andere NERN onderzoekers** zullen vanaf 2019 door middel van educatie en burgerwetenschap het publiek motiveren om de eigen omgeving biodiverser te maken.
- **LTO Nederland en BoerenNatuur** zullen vanaf 2019 boeren actief stimuleren bij te dragen aan het beheer en onderhoud van openbaar groen en roepen wegbeheerders op om daarover afspraken te maken met (groepen van) boeren.
- **De Vlinderstichting** ontwikkelt in 2019 een keurmerk voor bermbeheer.
- Het **Wereld Natuur Fonds** ontwikkelt in 2019 samen met partners een klimaatadaptatiestrategie voor onze grote wateren die leidt tot een veilig Nederland met voldoende zoetwater en die tegelijk meer biodiversiteit oplevert.

Deltaplan – route natuur

- In 2019 starten 25 beheereenheden van **Natuurmonumenten** met de uitvoering van een landbouwscan, waarin ze samen met boeren actief op zoek gaan naar initiatieven en kansen om de doelstellingen uit het Deltaplan in de praktijk te brengen.
- In 2019 stimuleert **NERN** haar leden actief te participeren in lokale gebiedssamenwerking.
- In 2020 speelt **Naturalis** een actieve rol als kennismakelaar in 4 gebiedsprocessen.
- In 2021 initiëren, trekken of ondersteunen de provinciale **Natuur en Milieufederaties** in tenminste 10 provincies gebiedsprocessen waarin overheden, boeren, terreinbeherende organisaties samenwerken aan het realiseren van de doelen van het Deltaplan Biodiversiteit.

Deltaplan – hoe verder?

- Andere partijen hard nodig voor succes – overheden, bedrijven, consumenten en burgers.
- Kwartiermakers nodigen andere partijen uit om zich aan te sluiten bij de beweging.
- We werken aan een nieuw governance model om de beweging te organiseren en samenwerking te bevorderen.

Raad van Partners

Alle aangesloten partners

Supporters Deltaplan

Regionale initiatieven

Bestuur

Afspiegeling bloedgroepen

Programmabureau

Coördinatie, organisatie, verbinding, lobby, communicatie en betrokkenheid.

Monitoring

Doen, leren, beter doen

Route Landbouw-gebieden

Doel 2030: Duurzame dierlijke- en plantaardige productiesystemen met toekomstperspectief zijn circulair op een gezonde bodem in biodiverse landschappen.

Route Openbare ruimte

Doel 2030: Biodiversiteit en landschappelijke identiteit in de openbare ruimte worden kerndoelen, naast veiligheid en aantrekkelijkheid in het beheer van gronden door (semi)overheden en private partijen.

Route Natuurgebieden

Doel 2030: De lokale habitats-specifieke biodiversiteit in de Nederlandse natuur is hersteld en wordt optimaal beheerd.

GEBIEDSCOALITIES

Een kernpunt van de aanpak van het Deltaplan is de gebiedsaanpak. Hierbij wordt maximaal gebruik gemaakt van energie en organiserend vermogen in verschillende gebieden. Door programmabureau en partners worden in de praktijk bestaande initiatieven op elkaar afgestemd

Kansen en uitdagingen NP

Wat hebben/leveren de ‘NP’ al?

- Gronden en natuurgebieden
- Ruimte voor toerisme en belevingen
- Boeren als buren
- ??

Kansen en uitdagingen NP

Omdenken is noodzaak!

Nationale opgaven

- Klimaat – Energie – Biodiversiteit – (Voedsel)

Wat kunnen we verbinden? Wie heeft voor wie/wat de oplossing?

- Boeren willen extensiveren en circulair zijn
- Gezamenlijke opgaven

Denkrichting

- Kies een proefgebied (gebiedsgerichte benadering)
- Wat zijn de gebiedsopgaven?
- Sluit aan bij het Deltaplan
  - Kennis – innovatie - onderzoek
  - KPI’s en Monitoring
- Onderzoek verdienmodel

Dank voor uw aandacht

